

ISSN 2412-4435

Міністерство фінансів України
Агентство з міжнародних стандартів фінансової звітності
Аудиторська палата України
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Університет національного та світового господарства (Болгарія, Софія)
Полоцький державний університет (Беларусь, Новополоцьк)
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
Харківський інститут фінансів УДУФМТ
Подільський державний аграрно-технічний університет
Луцький національний технічний університет
Інтернет-видання «МСФО под ключ»

**ВІСНИК ВІДКРИТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«МСФЗ: ДОСЛІДЖЕННЯ, НАУКА,
ПРАКТИКА, ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ»**

4 квартал 2015 року

Харків 2015

МСФЗ: дослідження, наука, практика, імплементація : матеріали Відкритої Міжнародної інт.-конф., (Харків, 4 квартал 2015 р.) / М-во фінансів України, Агентство з МСФЗ, АПУ, ФПБАУ [та ін.]. — Х. : Агентство з МСФЗ, 2015. — 29 с.

Відповідальний редактор
к.е.н., доцент Харламова Олена Вікторівна

2

Вісник містить тези вітчизняних авторів, які були представлені на Відкритій міжнародній інтернет-конференції «МСФЗ: дослідження, наука, практика, імплементація». У віснику розглянуто практику впровадження МСФЗ в країнах світу, впровадження МСФЗ в корпоративному секторі та у сфері фінансових послуг, застосування МСФЗ у малому та середньому бізнесі, висвітлені аспекти обліково-аналітичного та методичного забезпечення, аналізу і аудиту фінансової звітності, складеної за МСФЗ.

Вісник приверне увагу як науковців, так і обліково-фінансових працівників, бухгалтерів, економістів, аудиторів, студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана авторами, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, посилань, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 “ПРАКТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ В КРАЇНАХ СВІТУ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ”

Макаренко І.О. Конвергенція міжнародних стандартів обліку і звітності: стан і перспективи.....	4
Рижкова К.Д. Досвід впровадження МСФЗ у Польщі.....	5
Глушко Н.О. Впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні.....	6
Чумак О.В., Салатська О.А. Інтегрована звітність в системі управління підприємств.....	7

СЕКЦІЯ 2 “ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ В КОРПОРАТИВНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ”

Шевченко А.В. Проблеми переходу вітчизняних підприємств на міжнародні стандарти фінансової звітності.....	10
Пригода В.В. Консолідована фінансова звітність: розвиток, особливості складання і подання згідно національних і міжнародних стандартів.....	12

СЕКЦІЯ 3 “ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ В СФЕРІ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Приходько М.М. Вимоги до складання фінансової звітності банків за МСФЗ.....	14
---	----

СЕКЦІЯ 4 “МСФЗ ДЛЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД, ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ”

Шапар К.В. МСФЗ для МСП: переваги та недоліки для вітчизняних малих та середніх підприємств.....	15
--	----

СЕКЦІЯ 5 “МСФЗ-ЗВІТНІСТЬ: ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ І АНАЛІЗУ”

Колбасюк О.О. Облікове забезпечення оцінки ймовірності господарських операцій для складання звітності відповідно до МСФЗ.....	17
Железняк Д.О. Оцінка основних засобів за міжнародними стандартами обліку.....	18

СЕКЦІЯ 6 “МСФЗ-ЗВІТНІСТЬ: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ”

Жураковська І.В. Розкриття майбутніх подій в звітності за МСФЗ.....	20
Чік М.Ю., Дурунда О.В. Виплати працівникам згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності.....	21
Онищенко І.О. Формування первісної вартості основних засобів за міжнародними та національними стандартами: переваги та недоліки.....	23
Грачова О.В. Термінологічний аналіз понять «резерв» та «забезпечення».....	25
Крута Л.С. Оптимізація обліку резерву сумнівних боргів за допомогою міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні.....	27

Макаренко І.О.

кандидат економічних наук, старший викладач,
Українська академія банківської справи

Конвергенція міжнародних стандартів обліку і звітності: стан і перспективи

Анотація. Розглянуто ключові віхи у формуванні єдиних глобальних загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку, надано коротку порівняльну характеристику систем МСФЗ та ЗПБО США у контексті їх конвергенції та перспектив взаємопроникнення.

Процес гармонізації систем бухгалтерського обліку на глобальному рівні, що спостерігається останнім часом, передусім націлений на забезпечення прозорості звітності і відображенні реальної економічної ситуації в компаніях, що дозволить користувачам звітності приймати правильні економічні рішення на основі достовірної і якісної інформації.

Посилення тенденцій до зближення превалюючих на сьогодні систем професійних стандартів – Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ – IFRS), що приймаються Радою з МСФЗ (IASB), та Загальноприйнятими принципами бухгалтерського обліку США (ЗПБО США – US GAAP), що розробляються Комітетом зі стандартів фінансового обліку по стандартам (FASB), викликане і необхідністю транскордонної співставності звітності компанії у контексті підвищення її транспарентності як основи подолання моральних ризиків і асиметрії інформації на фінансових ринках, які зросли під час глобальної кризи 2007-2009 рр.

Заразом, створення єдиних стандартів професійної бухгалтерської діяльності сприятиме підвищенню якості роботи бухгалтерів і корпоративного управління в цілому, забезпечить зрозумілість підходів до ведення обліку і складання звітності не лише інвесторів, але й управлінського персоналу, регуляторів та громадськості, що становлять значимі групи стейкхолдерів.

З моменту офіційного початку конвергентних процесів у 2002 р., коли у Гонконзі відбувся XVI Міжнародний конгрес бухгалтерів і було підписано Норволкську угоду, та Меморандум про взаєморозуміння між FASB і IASB (2006 р.) обидві системи стандартів продемонстрували гнучкість та зорієнтованість на впровадження змін в уособлені ними підходи щодо складання звітності та напрацюванні механізму створення глобальних загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку. Однак, ключова дата оприлюднення єдиного пакету стандартів як продукту конвергенції, анонсовані у 2008 р., пізніше – у 2014 р., були порушені, хоча ідея конвергенції продовжує розвиватися у регуляторних та професійних колах. Так, за словами голови Комісії з цінних паперів і бірж США М. Дж. Вайт: «імплементация МСФЗ у систему фінансової звітності США залишається одним з наших пріоритетів» [1]. Голова FASB Р. Голден запевнив, що рада зберігає свою прихильність FASB «довгострокової цілі», яка полягає у формуванні «єдиної глобальної системи стандартів з мінімумом розбіжностей» [2].

Взаємопроникнення двох систем найбільш помітні в сфері обліку та звітування щодо операцій за сегментами, об'єднання бізнесу, пенсійних планів фінансових інструментів, визнання та відображення виручки від реалізації товарів, робіт, послуг, страхових контрактів та складання звіту про сукупний дохід. Проте окремі дискусійні аспекти у ході конвергенції МСФЗ та ЗПБО все ж залишаються відкритими, особливо це стосується порядку знецінення фінансових інструментів та обліку орендних операцій. Порівняння, опис та моніторинг розбіжностей МСФЗ та ЗПБО, які здійснюються провідними аудиторськими компаніями, засвідчують про їх поступове скорочення з 1999 р., коли FASB оприлюднив їх перелік з 200 найменувань на 500 сторінках.

Зазначені відмінності були породжені перш за все різними ідеологічними підходами до формування систем стандартів. Так, МСФЗ є системою стандартів, що базується на принципах обліку та надають вагомому значення професійному судженню бухгалтера, позаяк система ЗПБО США є деталізованою і конкретизованою у частині формалізації обліку. До недоліків МСФЗ часто відносять надмірну свободу, яку надають укладачам звітності розробники стандартів у частині застосування та інтерпретації тих чи інших облікових принципів, недостатнє висвітлення підходів до обліку окремих галузей. У цьому контексті ЗПБО США містять вказівки щодо обліку девелоперського бізнесу, кіноіндустрії, нафтогазової промисловості, інвестиційних фондів, на відміну від МСФЗ, що частково регламентують облік у видобувних галузях, сільському господарстві, страхуванні. Поряд з цим ієрархічна складність ЗПБО США та їх надмірна зарегульованість (лише для обліку виручки існує понад 50 стандартів і тлумачень), ускладнюють їх застосування укладачами звітності та інтерпретацію користувачами. Не зважаючи на окреслені відмінності, системи стандартів продовжують повільний, але поступовий процес конвергенції, який, як очікується, буде завершено тепер уже у 2018 р. Хоча встановлення конкретних дат не є основним у цьому процесі – головним залишається потреба у єдиних і зрозумілих усім зацікавленим групам стейкхолдерів глобальних стандартах обліку і звітності.

Таким чином, зближення систем МСФЗ та ЗПБО, що супроводжується взаємопроникненням правил, способів, методів і принципів складання фінансової звітності є прогресивним кроком на шляху до розробки та впровадження єдиних глобальних загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку. Втім, у ході цього

процесу залишаються відкритими ряд дискусійних питань, що потребують спільної уваги регуляторів, розробників стандартів та професійної спільноти для досягнення повної облікової конвергенції.

Література

1. IFRS and US GAAP: similarities and differences 2015. – Available at: www.pwc.com/us/.../pwc-ifrs-us-gaap-similarities-and-differences-2015.pdf.
2. Конвергенция МсФо и US GAAP: быть или не быть GLOBAL GAAP? // Все про МСФО. – 2015. – № 9. – С.32-33.

Рижкова К.Д.

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Досвід впровадження МСФЗ у Польщі

Анотація. Розглянуто досвід Польщі, що стосується практичного здійснення МСФЗ, який може служити найбільш яскравим прикладом того, які проблеми виникають на шляху переходу на МСФЗ, а також як їх вирішувати.

На сьогодні весь світ прагне опанувати єдиний формат спілкування, у тому числі і у сфері бухгалтерського обліку, який за своєю сутністю є специфічною мовою, що дозволяє узагальнити і систематизувати інформацію про господарські процеси в діяльності підприємств. Такою міжнародною мовою у сфері бізнесу стали міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – МСФЗ).

Вимоги МСФЗ до розкриття інформації передбачають реорганізацію інформаційних систем з метою більш гнучкого, достовірного і своєчасного збору даних для формування звітності. Застосування МСФЗ покращує ділову репутацію країни в цілому, впровадження стандартів розглядається як готовність держави до реформ та інтеграції у світове економічне співтовариство.

На сьогодні існує велика різноманітність підходів щодо застосування МСФЗ. Однак, у кожному разі, з впровадженням міжнародних стандартів підприємства все рідше вдаються до маніпулювання розмірами прибутків та приховуванню результатів господарської діяльності.

Аналіз стану впровадження МСФЗ в облікову практику компаній країн світу свідчить про посиленні таких тенденцій і про позитивний ефект від використання міжнародних стандартів. Так, МСФЗ дозволені або обов'язкові для застосування в 109 країнах світу.

Процес переходу на МСФЗ окремих країн був пов'язаний з реалізацією цілої реформи в області бухгалтерського обліку. Досвід Польщі, що стосується практичного здійснення МСФЗ, може служити найбільш яскравим прикладом того, які проблеми виникають на шляху переходу на МСФЗ, а також як їх вирішувати.

Як відомо з 1 січня 1995 Польща стала членом Всесвітньої організації торгівлі (СОТ), а з 1 травня 2004 року – членом Європейського Союзу. Дані обставини, безумовно, сприяли переходу фінансової системи країни на міжнародні стандарти.

В цілому можна виділити 4 етапи розвитку нормативно-правової бази регулювання бухгалтерського обліку в Польщі:

- 1945-1991 роки – бухгалтерський облік відповідає вимогам системи централізованого планування і підпорядкований податковим цілям;
- 1990 рік – економічні зрушення і трансформація централізованого планового господарства в ринкову економіку; початок масової приватизації державних підприємств; початок процесу уніфікації з нормами Європейського законодавства;
- 1991-1995 роки – зміни в регламентаціях в результаті перебудови економіки при збереженні домінування податкових цілей;
- 1991 рік – прийняття нових нормативних актів - Закону про аудит і публікації фінансових звітів, статутних аудиторів і їх саморегулювання і розпорядження Міністерства фінансів про принципи бухгалтерського обліку;
- 1992 рік – створення національної палати аудиторів, які взяли польські аудиторські стандарти;
- 1994 рік – прийняття Закону про бухгалтерський облік, який замінив норми про фінансову звітність в законі про аудит 1991 року;
- 1995-2002 роки – прийнятий новий Закон про бухгалтерський облік, що ґрунтується на директивах ЄС: 2000 рік – прийняття нового закону про бухгалтерський облік, який замінив Закон про бухгалтерський облік 1994 року; прийняття нового закону про аудит, який замінив закон про аудит 1994 року;
- з 2002 року – внесення до закону про бухгалтерський облік поправок, в які включені Положення

міжнародних стандартів обліку ЄС.

Положення Європейського парламенту і Ради від 19 липня 2002 року «Про застосування міжнародних бухгалтерських стандартів» (Положення МСУ ЄС №1606 / 2002) вимагає від компаній, цінні папери яких допущені до обігу на регульованих ринках держав - членів ЄС, готувати свою зведену звітність на основі схвалених МСУ / МСФЗ. Цей нормативний акт має пряму дію і обов'язковий для виконання при складанні зведеної звітності компаній відкритого типу і дає можливість розширення використання МСФЗ з охопленням окремої звітності компаній відкритого типу. Як правило, компанії, які не зобов'язані використовувати МСФЗ, ведуть свою звітність на основі польського Закону про бухгалтерський облік і директив ЄС. Крім того, Закон детально перераховує відомості, які належить включати в фінансовий звіт. Є також постанови, що дозволяють вести спрощену фінансову звітність. Це стосується підприємств, які відповідають хоча б двом з наведених трьох вимог в звітному році: середнє число працівників на повній ставці не перевищило 50 чоловік, балансові надходження не перевищили 2 млн. євро, чистий прибуток не перевищив 4 млн. євро.

Разом з тим спрощена звітність не передбачена для банків і страхових фірм. Як включені банки, так і не включені в біржові котирування, зобов'язані готувати свою зведену фінансову звітність відповідно до затверджених МСФЗ, а свої обов'язкові для юридичних осіб фінансові звіти відповідно або з бухгалтерськими регламентаціями, встановленими Міністерством фінансів, які ґрунтуються на директиві «Про звітність банків», або до затверджених МСФЗ. Страхові компанії повинні готувати свої фінансові звіти відповідно до бухгалтерських регламентацій Міністерства фінансів, які засновуються на директиві про облік в страхових компаніях. Страхові компанії готують звіти двох видів – загального призначення і податкову звітність.

Слід зазначити, що основні польські нормативні акти, що стосуються обліку та звітності, в основному охоплені в Законі про бухгалтерський облік з поправками, внесеними в 2002 році, а з 2005 року – МСФЗ. При цьому Закон допускає той факт, що у разі недостатнього охоплення даній області можуть використовуватися опубліковані польські бухгалтерські стандарти ПБС. У разі недостатності ПБС можуть застосовуватися міжнародні стандарти обліку. У практиці це означає, що багато фірм не дотримуватимуться правила МСБО, якщо цього прямо не вимагає закон «Про бухгалтерський облік».

Також, слід зазначити, що дуже важливим кроком Польщі на шляху переходу на міжнародні стандарти стало створення у квітні 2004 року комітету з бухгалтерських стандартів (КБС). Він складається з 10 експертів – бухгалтерів і аудиторів, що представляють аудиторські компанії, Міністерства фінансів, Польське управління з фінансового нагляду, Національну палату статутних аудиторів, а також науковців. КБС служить форумом обміну думок з найбільш важливих проблем, які виникають у ході процесу переходу від національних бухгалтерських стандартів до МСФЗ.

Проблема підготовки кадрів, що пов'язана з застосуванням МСФЗ, вирішена в Польщі таким чином: професійна кваліфікація, а також академічна підготовка та практичне навчання бухгалтерів здійснюються і контролюються Асоціацією бухгалтерів Польщі. Асоціація сертифікує навчальні програми з міжнародної фінансової звітності. Таким чином, можливість навчання та отримання відповідних сертифікатів є більш доступною і контрольованою.

Глушко Н.О.

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні

Анотація. Застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) в Україні завжди було дискусійним питанням. Але попри дискусії законодавчо-нормативне регулювання вітчизняної облікової системи поступово рухалося до впровадження Міжнародних стандартів.

На сьогоднішній день основна мета дослідження полягає в дослідженні етапів впровадження МСФЗ в Україні, визначенні проблем та перспектив цього процесу. Ці питання залишаються актуальними, оскільки недостатній ступінь дослідження проблеми фінансової звітності стосовно сучасних змін, пов'язаних з переходом звітності на міжнародні стандарти фінансової звітності, а також їх практичне значення свідчать про необхідність подальшого дослідження цього питання.

Визначається чотири способи впровадження МСФЗ в окремій країні: повне прийняття, офіційне застосування, адаптація та спосіб схвалення. Україна до цього часу дотримувалася адаптаційної політики замість повного прийняття. Було розроблено вітчизняні П(С)БО, які не суперечать міжнародним стандартам. Впровадження МСФЗ відбувається поетапно.

Першим етапом є створення законодавчих та організаційних передумов впровадження МСФЗ. Згідно останніх змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансову звітність, складену за національними стандартами, потрібно переводити у фінансову звітність за МСФЗ. Цей процес означає перехід з однієї системи стандартів, принципів та методів обліку в зовсім іншу систему,

впровадження якої потребує зміни облікової політики згідно МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»

Другим етапом впровадження МСФЗ є адаптація національної нормативно-правової бази бухгалтерського обліку, на якому можуть виникнути проблеми, пов'язані з низькою якістю облікової інформації та неузгодженістю методик обліку фінансових інструментів. Використання МСФЗ для малих підприємств є більш економічним через менший обсяг необхідної інформації за рахунок того, що керівництво самостійно оцінює, які методи відображення господарських операцій повніше подадуть інформацію про підприємство, використовуючи пояснення, що доповнюють та розкривають таку інформацію.

Третім етапом є державне регулювання, яке здійснюється в умовах існуючої правової системи. Регулювання вітчизняних П(С)БО відрізняється від регулювання МСФЗ.

Четвертим етапом вирішення проблем впровадження МСФЗ має стати розширення міжнародного співробітництва та застосування світового досвіду.

Таким чином, Україна за рівнем наближення національних стандартів до міжнародних стандартів фінансової звітності значно відстає від передових країн світу. Інструментами вирішення проблем мають стати: розробка норм, методик та рекомендацій із застосування МСФЗ; забезпечення співпраці між вітчизняними спеціалістами; підвищення кваліфікації бухгалтерів. За таких умов впровадження МСФЗ може стати інструментом підвищення прозорості й ефективності системи управління підприємства, що, у свою чергу, надасть Україні можливість залучення іноземних інвестицій і позик, а також виходу на зарубіжні ринки.

Чумак О.В.

кандидат економічних наук, доцент

Салатська О.А.

Харківський інститут фінансів УДУФМТ

Інтегрована звітність в системі управління підприємств

Анотація. Інтегрована звітність в Україні поступово почала формуватися на підприємствах, але вона як і всі види звітності має як переваги, так і недоліки. Труднощі у застосуванні інтегрованої звітності вітчизняними підприємствами полягають в тому, що існуюча система звітності не завжди має внутрішні взаємозв'язки і вимагає від інвесторів та менеджменту компанії докладання серйозних зусиль із пошуку необхідної інформації щодо стійкого розвитку і збільшує витрати.

Перехід України до сталого економічного розвитку, її інтеграція до європейського і світового співтовариства вимагають запровадження сучасної практики взаємодії держави і бізнесу, а також бізнесу і суспільства, які б дозволили посилити взаємну відповідальність учасників суспільного життя, створити умови для подальшого стабільного розвитку [3].

На сьогодні за всіма щаблями сфери управління і регулювання, особливе значення відводиться питанню забезпечення сталого розвитку вітчизняних підприємств. При прийнятті керівниками підприємств управлінських рішень важливо спиратися на інформацію, яка характеризує всі аспекти діяльності суб'єкта господарювання. Звітністю, яка дає можливість об'єднати як фінансові, так і не фінансові показники та надати повну інформацію щодо діяльності суб'єкта господарювання є інтегрована звітність, складання якої вже стало звичайною практикою для зарубіжних підприємств, в той час як порядок подання такої звітності вітчизняними підприємствами потребує роз'яснень та уточнень [2].

Важливим є те, що найбільші світові компанії активно долучаються до складання звітності в інтегрованому форматі. Загалом за 13 років (за період 1991 – 2014 рр.) згідно з даними Реєстру нефінансових звітів, який веде Corporateregister.com у світі 11122 компаніями, підготовлено 55747 звітів, що можуть претендувати на роль інтегрованих [6].

Інтегрована звітність в Україні поступово почала формуватися на підприємствах, але вона як і всі види звітності має як переваги, так і недоліки. Труднощі у застосуванні інтегрованої звітності вітчизняними підприємствами полягають в тому, що існуюча система звітності не завжди має внутрішні взаємозв'язки і вимагає від інвесторів та менеджменту компанії докладання серйозних зусиль із пошуку необхідної інформації щодо стійкого розвитку і збільшує витрати. Як наслідок, не розкриваються взаємозв'язки між стратегією і ризиком, фінансовими і не фінансовими показниками, корпоративним управлінням і показниками, показниками компанії та інших організацій в ланцюжку створення доданої вартості [4].

Разом з тим, в економічній літературі недостатньо уваги приділяється розкриттю можливостей інтегрованої звітності як інструменту соціально відповідальної діяльності компаній. Залишаються мало висвітленими такі питання як розробка методологічних засад у відповідності з концепцією стійкого розвитку суспільства, вимог до звітності, порядку ідентифікації ризиків бізнесу та аналізу їх впливу на стійкий розвиток, регламент складання звітності [4].

Компанія, яка вирішила впроваджувати інтегровану звітність, може зіштовхнутися з такими проблемами: відсутність методологічної бази, недостатня розробленість інформаційних систем з оцінки нефінансових показників, зростання внутрішніх координаційних витрат на складання нефінансової звітності, визначення необхідного рівня деталізації даних. На концептуальному рівні немає єдиного підходу до побудови моделі інтегрованої звітності.

Потреба у складанні інтегрованої звітності виникала під впливом внутрішніх факторів (менеджмент підприємства починає глибше розуміти існуючі зв'язки між показниками діяльності підприємства та процесами, що відбуваються за його межами) та зовнішніх (користувачі звітності за межами підприємства прагнуть мати інформацію не лише про ретроспективні фінансові показники діяльності підприємства, а й про майбутній його вплив на економіку, суспільство та екологію, про перспективи розвитку та можливості створювати нову вартість, задовольняти зростаючі потреби інвесторів та суспільства в цілому) [1].

Питанню щодо складання і подання інтегрованої звітності у своїх роботах приділяли увагу – О. І. Гриценко, Н. О. Лоханова, Р. О. Костирко, О. П. Атамас, І. О. Макаренко, К. В. Безверхий, К. В. Гнедіна та А. М. Гордієнко, О. В. Будько, Т. С. Сікорська та О. О. Осадча та інші. Завдяки цим роботам сформовано фундаментальні основи для подальших наукових досліджень. Проте, процес формування і подання інтегрованої звітності та питання організації та методики її складання на даний момент не повністю розкриті і вивчені, що і актуалізує подальші дослідження у піднятій сфері обліку.

Інтегрована звітність підприємства являє собою поєднання елементів як фінансової, так і нефінансової звітності.

Головна особливість інтегрованої звітності полягає в тому, що в ній робиться акцент на факторах виробництва, які компанія споживає та створює, – фінансових, виробничих, людських, інтелектуальних, природних та соціальних [5].

Інформація, що подається в інтегрованих звітах, має більшу цінність для користувачів, аніж стандартна фінансова звітність.

В грудні 2013 року був прийнятий Міжнародний стандарт з інтегрованої звітності, головною метою якого є становлення провідних принципів і елементів, які визначають загальний зміст інтегрованого звіту, а також пояснення фундаментальних концепцій, які лежать в їх основі.

Інтегрований звіт згідно з Міжнародним стандартом з інтегрованої звітності має містити вісім елементів:

1. огляд організації і зовнішнє середовище;
2. управління;
3. бізнес модель;
4. ризики і можливості;
5. стратегія і розподіл ресурсів;
6. результати діяльності;
7. перспективи на майбутнє;
8. основні принципи підготовки та презентації.

Підсумовуючи результати виконаної роботи, можна стверджувати, що становлення інтегрованої звітності почалося ще з 70-х років ХХ століття, цей процес триває і на сьогодні, оскільки існує необхідність створення інтегрованої моделі звітності на основі світового досвіду, яку можна буде адаптувати до діяльності вітчизняних підприємств.

Інтегрована звітність для потреб управління відіграє важливе значення, оскільки вона надає вичерпну інформацію, яка необхідна менеджменту для щоденного управління і прийняття рішень.

Формування інтегрованої звітності передбачається МСФЗ 1 (п. 9, 10), а також Міжнародним стандартом з інтегрованої звітності, який містить 4 розділи:

1. використання стандарту;
2. фундаментальні концепції;
3. провідні принципи;
4. елементи змісту.

Кожному підприємству рекомендовано встановити етапи формування інтегрованої звітності, які забезпечать процес її складання.

На сьогодні, структура інтегрованого звіту не є уніфікованою, підприємство може самостійно обирати склад показників даного звіту. У науковців також різняться погляди щодо інформації, яка буде подана в структурі інтегрованих звітів. Так, К. В. Безверхий виділяє 7 розділів інтегрованої звітності, М. Проданчук – 5 розділів. На нашу думку, інтегрований звіт повинен включати:

- 1) Стратегічний звіт.
- 2) Управління підприємством.
- 3) Фінансова та нефінансова звітність.
- 4) Результати діяльності підприємства.

Література

1. Атамас П. Й. Інтегрована корпоративна звітність : проблеми впровадження / П. Й. Атамас // Академічний огляд. – 2015. – № 1 (42). – С. 78–85.

2. Гордієнко А. М. Інтегрована звітність як інструмент забезпечення сталого розвитку суб'єктів господарювання / А. М. Гордієнко, К. В. Гнедіна // Удосконалення методики та організації обліково-аналітичної роботи : матеріали Міжнародної студентської науково-практичної конференції. – Чернігів : ЧНТУ, 2015. – С. 45–47.

3. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://svb.org.ua/>

4. Костирко Р. О. Інтегрована звітність – інструмент соціально відповідального бізнесу / Р. О. Костирко // Часопис економічних реформ. – 2014. - № 1 (13). – С. 49–54.

5. Лісова Е. Тенденції та проблеми формування інтегрованої звітності / Е. Лісова // Бухгалтерський облік, аналіз і аудит : проблеми та перспективи розвитку : матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. – Миколаїв : НУК, 2014. – 164 с.

6. Макаренко І. О. Сучасні тенденції складання і подання корпоративної звітності / І. О. Макаренко // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Проблеми інтеграції України у світовий фінансовий простір ; збірник наукових праць / НАН України. – Інститут регіональних досліджень. – Львів, 2014. – Випуск 1 (105). – С. 410 – 415.

Шевченко А.В.

Харківський навчально-науковий інститут Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи»

Проблеми переходу вітчизняних підприємств на міжнародні стандарти фінансової звітності

Анотація. Досліджено проблеми переходу вітчизняних підприємств на Міжнародні стандарти фінансової звітності. Останнім часом усе частіше постає питання необхідності запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) у практику вітчизняних підприємств. Це пов'язано з необхідністю формування сприятливих умов для участі підприємств в міжнародній економічній діяльності. Для цього потрібно впровадження стандартизованих до міжнародних вимог облікових підходів. Адаптація українського законодавства, у тому числі нормативної бази у сфері обліку, належить до зовнішньополітичних зобов'язань України.

Сьогодні Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) в багатьох країнах стали частиною національного законодавства або загальноприйнятою практикою. Україна також вже зробила перші кроки на зустріч прийняттю МСФЗ з врахування національної специфіки. Однак, в процесі адаптації міжнародних стандартів виникають проблеми, які потребують негайного розв'язання.

В Україні передбачені досить стислі терміни для впровадження МСФЗ. Вже з 2012 року деякі підприємства мали можливість надавати фінансову звітність за вимогами МСФЗ (це публічні акціонерні товариства, банки, страховики та підприємства з урядового переліку).

Загалом, визначається чотири способи впровадження МСФЗ в окремі країни: повне прийняття; опційне застосування та адаптація – були виокремлені колишнім членом РМСБО (Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку) Д. Джералдом [1]; спосіб схвалення запропонували К. Нобс та С. Зефф [2].

Оскільки вже розпочався процес опанування МСФЗ можна визначити основні проблеми, з якими стикаються перелічені суб'єкти господарювання на кожному із етапів впровадження МСФЗ. Звичайно виділяють такі основні проблеми (див. табл. 1).

Є й позитивні моменти у цьому процесі: затверджено базове нормативне забезпечення як на рівні держави, так і окремими регуляторами (НБУ, НКЦПФР тощо); налагоджена офіційна взаємодія з Радою з МСФЗ (стандарти перекладені державною мовою і перебувають у вільному доступі для всіх бажаючих); створено і розміщено на сайті Мінфіну Інтернет-ресурс, присвячений питанням упровадження МСФЗ, на якому є достатня кількість корисної інформації, порад для практичного застосування МСФЗ; організовано широке суспільне обговорення процесів упровадження МСФЗ, проводяться круглі столи, науково-практичні конференції.

Таблиця 1 - Проблеми застосування МСФЗ в Україні на різних етапах впровадження*

№ п.п.	Назва етапу	Проблеми
1.	Створення законодавчих та організаційних передумов впровадження МСФЗ	недостатня мотивація керівництва підприємства
		надання стислих термінів для підготовчого етапу впровадження МСФЗ
		нестача кваліфікованих спеціалістів
2.	Адаптація національної нормативно-правової бази бухгалтерського обліку	низька якість облікової інформації
		необхідність створення нормативно-правової бази з питань обліку для малого бізнесу
3.	Удосконалення державного регулювання у сфері бухгалтерського обліку	необхідність урахування національної специфіки
		потреба у єдиних методологічних засадах

4.	Міжнародне співробітництво та світовий досвід	відсутність досвіду стажування працівників у Раді з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО)
		не передбачено подальше розширення сфери застосування МСФЗ для інших економічних суб'єктів

*Джерело: власна розробка автора на основі [4]

Однак, незважаючи на значні позитивні аспекти, є також проблемні моменти, які можна розділити на три групи:

1. Технічні проблеми: існуюча система бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності не повною мірою відповідає національним П(С)БО; проблеми в оцінці окремих статей на дату переходу; необхідність використання професійного судження бухгалтерами; техніка застосування МСФЗ (або тільки для складання звітності, або для ведення бухгалтерського обліку); відображення у звітності інвестицій у дочірні та асоційовані компанії, міцний зв'язок з податковим обліком [3].

2. Організаційні проблеми. На багатьох вітчизняних підприємствах склалася думка, що питання, пов'язані з обліком і звітністю, належать до внутрішніх проблем бухгалтерської служби. Однак це не так. Підготовка інформації та складання комплексу звітності, що відповідає міжнародним стандартам, потребує залучення широкого кола фахівців технічних, аналітичних, фінансових служб, юристів, оцінювачів та ін.

3. Освітні проблеми. Зараз в законодавчій базі не існує обов'язкових вимог до бухгалтерів, що підтверджують знання із МСФЗ. Назріває потреба вносити зміни до програми вищої школи. Тому регуляторам з урахуванням галузевої специфіки доцільно б було розробити програми підвищення кваліфікації з урахуванням МСФЗ, затвердити перелік існуючих міжнародних дипломів, що підтверджують знання з МСФЗ.

Існують відмінності між національними та міжнародними стандартами, наприклад, суттєві відмінності у відображенні інформації у Звіті про рух грошових коштів, у формі № 1 «Баланс» і формі № 2 «Звіт про фінансові результати» несуттєві статті згортаються з іншими суттєвими; фінансові активи показують окремими рядками; нематеріальні активи (основне завдання – правильно оцінити наявні нематеріальні активи. При безоплатному одержанні оцінку здійснюють не за справедливою вартістю, а за мінімальною плюс витрати з доведення до готовності до експлуатації. Якщо виготовляють нематеріальний актив власними силами і для себе, то потрібно включити в оцінку витратні рахунки 91-94. П(С)БО 8 не передбачено, що нематеріальні активи з невизначеним терміном експлуатації не амортизуються); у П(С)БО немає інформації щодо грантів, а МСБО 20 «Облік державних грантів» потребує їх розкриття; щодо інвестиційної нерухомості (П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість» та МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»), то у П(С)БО 32 немає розділу «Розкриття інформації» який включає критерії класифікації, методи і допущення при визначенні справедливої вартості, ступінь участі незалежних оцінювачів, суми, що включають у форму № 2 «Звіт про фінансові результати».

Необхідність застосування МСФЗ на сьогодні – це надійна та зріла основа для оцінки фінансових результатів діяльності та фінансового стану, неможливість без них здійснення порівняльного аналізу у зв'язку з відмінностями в бухгалтерському обліку, пошук інвесторами нових ринків інвестування капіталу, потреба у достовірній та зрозумілій фінансовій інформації. Тому розв'язання зазначених проблем повинне стати пріоритетом діяльності відповідних державних органів, професійних та громадських організацій.

Література

1. Gilbert Gelard National standard setters: a new role in a globalizing world [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.iasplus.com/resource/0905gelard.pdf>.

2. Stephen A. Zeff & Christopher W. Nobes Auditors' Affirmations of Compliance with IFRS around the World: An Exploratory Study [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.ruf.rice.edu/~sazeff/PDF/Nobes-Zeff%20article%20AP%202008.pdf>.

3. Каменська Т. Міжнародні стандарти фінансової звітності в Україні: сучасний стан, практика і проблеми впровадження / Т. Каменська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 12. – С. 39–43.

4. Орлова В. Трансформація фінансової звітності за міжнародними стандартами / В. Орлова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 5. – С. 3–7.

Пригода В.В.

Харківський торгівельно-економічний інститут Київського торгівельно-економічного університету

Консолідована фінансова звітність: розвиток, особливості складання і подання згідно національних і міжнародних стандартів

Анотація. Розглянуто виникнення, розвиток і становлення консолідованої фінансової звітності в різних країнах. Проведений аналіз консолідованої фінансової звітності в розрізі національних і міжнародних стандартів. В тезах наведена нормативна база, яка потрібна для складання звітності, зазначені особливості притаманні НП(С)БО 2 та МСФЗ 10, названі складові звітності, основні принципи консолідації, етапи консолідації звітності, охарактеризовані положення національних та міжнародних стандартів, проведено огляд змін законодавчої бази стандартів в Україні за останні 10 років.

Процеси інтеграції призвели до утворення таких об'єднань підприємств як консолідовані групи підприємств, що здійснюють значний вплив на економічну діяльність в межах країни. Саме тому суспільство потребує інформації про фінансовий стан і фінансовий результат діяльності групи в цілому, зосередженої на відносинах контролю.

В даний час, як у всьому світі, так і в Україні, зростає роль корпоративної звітності особливого виду – консолідованої фінансової звітності. Причини такого зростання є:

1. глобалізація бізнесу;
2. укрупнення корпорацій внаслідок злиття і придбань;
3. подолання державних кордонів;
4. розвиток транснаціональних корпорацій.

Перша консолідована фінансова звітність була складена в кінці XIX століття в США. Каталізатором для її складання послужила промислова революція, підсумком якої став розвиток корпоративних структур і, як наслідок, вдосконалення обліку та звітності.

На сьогоднішній день наша країна переживає важливий етап розвитку та входження в нові економічні відносини європейського та світового економічного простору. Саме це питання, в свою чергу, вимагає уваги та розробки щодо організації та структуризації обліку. Тож одним із способів виходу країни на міжнародну арену є перехід, прийняття і удосконалення Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі МСФЗ). Багато досліджень неодноразово підтвердили корисність і доцільність використання міжнародних стандартів, які підкріплюються підвищенням довіри з боку інвесторів, сприянням зростанню капіталовкладень й економічним розвитком деяких напрямів діяльності.

Ринкові умови господарювання, глобалізація бізнесу, подолання державних кордонів, розвиток транснаціональних корпорацій, процеси інтеграції призвели до утворення таких об'єднань підприємств як консолідовані групи або холдингові підприємства. Ці групи здійснюють значний вплив на економічну діяльність в межах країни. До причин, які спонукають компанії створювати групи можна віднести: зниження економічних ризиків, розширення ринків, зниження вартості поставок та їх стабільність, більш ефективно використання ресурсів, зменшення конкуренції та інші фактори, які є вигідними для компаній.

Інформацію про фінансовий стан і фінансовий результат діяльності групи в цілому, заснованої на відносинах контролю, потребує як суспільство, так і група підприємств, для ефективного функціонування та посилення конкурентоспроможності на ринку. І у зв'язку з цим, група зобов'язана складати консолідовану фінансову звітність.

При складанні НП(С)БО 2 за основу було взято МСФЗ 10. Проте слід відмітити, що НП(С)БО 2 відображає лише основні положення МСФЗ 10, оскільки не розкриває ряду важливих питань щодо керівництва із застосування (додаток Б у МСФЗ), дати набрання чинності та переходу на МСФЗ (додаток В у МСФЗ), що є вагомим недоліком.

Загалом метою складання фінансової звітності взагалі та консолідованої фінансової звітності зокрема є її використання як інформаційного ресурсу під час обґрунтування та прийняття управлінських рішень.

Консолідована фінансова звітність має розрахунковий характер та формується на основі індивідуальних фінансових звітів підприємств, складається за всією сукупністю показників контрольованих компаній і повинна відображати майновий фінансовий стан і результати господарської діяльності усіх компаній, які належать до сфери консолідації як єдиного економічного цілого.

Головною проблемою трансформації НП(С)БО в МСФЗ є питання глибокого розуміння міжнародних стандартів, адже ми стикаємось з проблемою обізнаності в даній сфері, чіткої регламентації, відсутності рекомендацій, інтерпретації, яка б дозволила нам успішно застосовувати вже набуті навички і знання в отриманні бажаних результатів.

Для успішного впровадження МСФЗ в нашій країні, в першу чергу необхідно займатися поліпшенням бізнес-клімату, встановленням партнерських відносин між багатьма службами, інститутами та економічними агентами, призначенням відповідальних за адаптацію і впровадження стандартів, планування інноваційних заходів, які б мали на меті підвищення професійного рівня бухгалтерів на якісній основі.

Впровадження МСФЗ дозволяє вдосконалювати внутрішню систему управління підприємством за рахунок використання єдиних методик обліку з метою управління господарською діяльністю, а також підвищити

конкурентоспроможність компанії за рахунок забезпечення надійною та прозорою інформацією зацікавлених користувачів.

У світовому співтоваристві при сучасному зростанні ділової міжнародної активності й обсягів іноземних інвестицій аналіз бухгалтерських стандартів набуває великого значення. Розмаїття стандартів може скоротити інтернаціональні потоки капіталу й у такий спосіб зашкодити економічному розвитку. Україна не повинна стояти осторонь від тих тенденцій, які обумовлюють сьогодні розвиток ринку капіталів. У жодній країні світу фінансовий ринок не може розвиватися у відриві від міжнародного ринку. Тому для залучення іноземних інвестицій, засоби й механізми розкриття фінансової інформації мають відповідати міжнародним нормам.

Переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами дійсно є, і вони незаперечні для більшості користувачів фінансової звітності. МСФЗ можна розцінювати як інструмент глобалізації економіки і світових господарських зв'язків. Принципи, закладені в порядок формування звітності згідно з МСФЗ, роблять її адекватнішою і здатною відобразити істинний майновий стан організації. У зв'язку з цим цінність МСФЗ суттєва не тільки для іноземних, але й для національних інвесторів. Це ще раз підтверджує необхідність і корисність процесу впровадження МСФЗ для всіх секторів економіки України.

Приходько М.М.

Харківський національний університет міського господарства імені О.М.Бекетова

Вимоги до складання фінансової звітності банків за МСФЗ

Анотація. Розглянуто необхідність узгодження формування та складання фінансової звітності банківськими установами згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ).

Банківська система відіграє значну роль у розширенні її участі в процесах глобалізації фінансових ринків та інтеграції економіки держави в світову господарську систему. Банки ведуть бухгалтерський облік усіх операцій та складають фінансову звітність. Зацікавленість користувачів звітності банків полягає в отриманні повної та достовірної інформації, що розкриває фінансовий стан організації, яка дає уявлення про рівень надійності банку. На вимогу МВФ, спеціальним комітетом розроблені Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), які постійно переглядаються та вдосконалюються.

Проблемам розробки нової методології та запровадження правил ведення бухгалтерського обліку в банках України та складання фінансової звітності за МСФЗ присвячені наукові праці Галасюка В. В., Голова С. Ф., Жигайло Г. І., Л. Кіндрацької, Ричаківської В. І., Снігурської Л. П., Табачук Г. П.

На вимогу міжнародних фінансових організацій, банки України першими серед суб'єктів господарювання досить швидко реформували систему бухгалтерського обліку і продовжують перебудовувати свою облікову політику під міжнародні вимоги. Методологією процесу переходу банків на МСФЗ займається Національний банк України.

Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів МСФЗ визначає: елементи, які безпосередньо пов'язані з визначенням фінансового стану в балансі: активи, зобов'язання, капітал; елементи, які безпосередньо пов'язані з оцінкою діяльності у звіті про фінансові результати: доходи, витрати. Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів подає: визначення елементів фінансових звітів; загальні критерії визнання операцій елементами фінансової звітності; основи оцінки як методу вимірювання об'єктів обліку. Фінансову звітність складають щороку. При цьому річним періодом вважається фінансовий рік, що не завжди збігається з календарним роком. МСФЗ 1 не вимагає, щоб звітний рік збігався з календарним, а також дозволяє практику складання звітності за 52 тижні.

Вимоги до складання фінансової звітності банку, її склад та звітний період визначені Національним банком України відповідно до вимог чинного законодавства. Фінансова звітність складається у національній валюті України – гривні. Операції в іноземній валюті відображаються у фінансовій звітності у національній валюті України шляхом перерахунку залишків за рахунками в іноземній валюті в еквіваленті суми в гривнях за офіційним курсом гривні до іноземних валют на відповідну дату формування звітності.

Усі вимоги щодо фінансової звітності, встановлені міжнародними стандартами, знайшли своє відображення у принципах бухгалтерського обліку і звітності, встановлених НБУ для банків України.

Таким чином, одними із основних напрямів реалізації стратегії застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні є методичне забезпечення процесів узгодження фінансової звітності з МСФЗ та законодавче регулювання порядку застосування цих стандартів, тому узагальнена звітність банку, консолідована фінансова звітність, консолідована управлінська звітність. На сьогодні досить неврегульованим є питання складання звітності в повній відповідності МСФЗ. Суттєвим на сьогодні є визначення порядку складання фінансової звітності, що передбачає: визначену послідовність етапів, черговість, правила і методи складання та коригування звітності; строковість складання та оприлюднення; використання необхідних нормативних та законодавчих актів.

СЕКЦІЯ 4 «МСФЗ ДЛЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД,
ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ»**Шапар К.В.**

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

МСФЗ для МСП: переваги та недоліки для вітчизняних малих та середніх підприємств

Анотація. Розглянуто фінансову звітність за МСФЗ: переваги та недоліки для вітчизняних малих та середніх підприємств, питання невідповідності чинних форм фінансової звітності до вимог МСФЗ для МСП.

Перехід України на міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) є вимогою часу, ринкової системи господарювання й зумовлений прагненням нашої держави увійти у Європейський економічний простір. Важливим напрямом у цьому є удосконалення організації та методики складання фінансової звітності малими та середніми підприємствами (МСП), як найчисленнішої групи суб'єктів господарювання, відповідно до вимог МСФЗ для МСП.

В умовах сьогодення малі та середні підприємства (МСП) відіграють важливу роль у формуванні належного соціально-економічного клімату держави, створюючи додаткові робочі місця, формуючи середній клас, зменшуючи негативний прояв кризових процесів на економіку і, зрештою, нівелюючи руйнівні наслідки кризи минулих років.

МСП значним чином втягнуті в процес інтеграції України у Європейський економічний простір, що вимагає як від держави активних дій, а саме: уніфікації законодавства та нормативно-правового регулювання, вдосконалення національної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності відповідно до загальновизначених стандартів. Фінансова звітність є основним джерелом інформації про господарську діяльність та фінансовий стан підприємства, яка дає реальну можливість здійснити правильну та достовірну оцінку його вартості. Від ефективності системи бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності значним чином залежить можливість виходу вітчизняних МСП на міжнародні ринки, налагодження партнерських зв'язків з іноземними суб'єктами господарювання, залучення іноземних інвестицій, отримання зовнішніх кредитів тощо. Саме тому питання гармонізації та стандартизації фінансової звітності МСП, як запоруки прозорості їх обліку та звітності, у контексті трансформації національної системи бухгалтерського обліку відповідно до міжнародних вимог є актуальними та потребують детального вивчення.

В Україні існує певний вдалий досвід використання міжнародних стандартів при складанні фінансової звітності підприємствами-лідерами ринку, компаніями, які працюють з іноземними інвесторами, виходять на міжнародні ринки та цінують свою ділову репутацію. Це, зокрема, пояснюється і тим, що Міністерство фінансів України постійно удосконалює та вносить зміни в національні П(С)БО, наближуючи їх до міжнародних стандартів з метою скорочення розриву між вітчизняною системою обліку та загальноприйнятою світовою практикою. Тому впровадження МСФЗ у діяльність МСП є справою часу.

На сьогодні в Україні застосовуються як МСФЗ, так і національні П(С)БО. Перелік суб'єктів господарювання, які зобов'язані застосовувати МСФЗ, визначений ч. 2 ст. 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [2]. Всі інші самостійно визначають доцільність використання МСФЗ для підготовки фінансової звітності. Свій початок МСФЗ для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП) беруть з липня 2000 р. з 17 сесії Міжурядової робочої групи експертів з міжнародних стандартів обліку і звітності, яка виявила низку перешкод, з якими стикнулися малі та середні підприємства, застосовуючи стандарти бухгалтерського обліку, прийняті різноманітними органами як на національному, так і на міжнародному рівні [6, с. 17]. В Україні МСФЗ для МСП були оприлюднені лише 09.07.2009 р. Цей стандарт передбачає спрощення процедур ведення обліку та складання фінансової звітності на МСП, а також забезпечує задоволення потреб зовнішніх користувачів в якісній та об'єктивній інформації на міжнародному рівні, що є особливо важливим в умовах інтеграції вітчизняних МСП у світову економічну спільноту. Вивчення праць вітчизняних науковців, а також аналіз досвіду окремих підприємств, які перейшли на використання МСФЗ, дало можливість нам визначити основні переваги впровадження МСФЗ для МСП, а саме: 1) фінансово-кредитні установи у процесі прийняття рішень щодо надання кредиту, визначення умов та відсоткових ставок, здійснення моніторингу наданих кредитів перш за все віддають перевагу тим підприємствам, фінансова звітність яких складена згідно з вимогами МСФЗ, що забезпечує її надійність, прозорість та порівнянність; 2) підвищення надійності висновків, які побудовані на основі звітності, яка складена згідно з вимогами МСФЗ, що забезпечує прозору та чітку роботу з постачальниками і покупцями, які хочуть оцінити фінансовий стан підприємства та перспективи ділових стосунків; 3) отримання власниками та інвесторами, які не беруть участь у постійному управлінні та контролі підприємством, але хочуть володіти необхідною інформацією, можливості порівнювати показники, які подані у звітності різних суб'єктів господарювання в різних країнах на зіставній основі. В Україні право на застосування МСФЗ мають різні за розміром підприємства, критерії визнання яких подані у Господарському кодексі України. Така класифікація має низку подібних рис до підходів, що застосовуються у країнах Євросоюзу МСФЗ для МСП в Україні мають право застосовувати тільки середні, малі та мі-

кропідприємства. Проте у МСФЗ для МСП не подано кількісних критеріїв віднесення підприємств до малих та середніх, що ускладнює процес уніфікації, адже у різних країнах такі критерії значно відрізняються. Згідно з п. 12 МСФЗ для МСП малими та середніми підприємствами є суб'єкти господарювання, які: 1. Не є підзвітними громадськості. За п. 1.3. МСФЗ для МСП, підприємство є підзвітним, якщо: - його боргові зобов'язання чи інструменти капіталу перебувають в обігу на публічному ринку або воно знаходиться в процесі випуску таких інструментів для обігу на публічному ринку; - на відповідальному зберіганні у нього знаходяться активи великої групи сторонніх осіб, і таке зберігання є одним з основних видів його діяльності; 2. Оприлюднюють фінансові звіти загального призначення для зовнішніх користувачів. Таким чином, більшість підприємств, які відповідно до вітчизняного законодавства зобов'язані застосовувати МСФЗ (ПАТ, банки, кредитні спілки, страхові компанії, брокери/дилери цінних паперів, інвестиційні фонди та інвестиційні банки), але належать до малих і середніх підприємств і є підзвітними громадськості, не зможуть застосовувати МСФЗ для МСП. Особливістю використання МСФЗ для МСП є те, що у ньому не передбачено скороченої форми складання фінансової звітності (як при застосуванні П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»), у ньому визначено лише певні особливості обліку, що можуть бути використані МСП. Відмінністю між МСФЗ для МСП та П(С)БО 25 є також вимоги щодо набору фінансових звітів. Так, при застосуванні положень П(С)БО 25 вітчизняні МСП мають складати такі форми звітності: 1-м «Баланс» та 2-м «Звіт про фінансові результати», тоді як при використанні МСФЗ для МСП (п. 3.17. розділ 3): 1) звіт про фінансовий стан на дату звітності; 2) звіт про сукупний дохід за звітний період або окремий звіт про прибутки та збитки і окремий звіт про сукупний дохід; 3) звіт про зміни у власному капіталі за звітний період; 4) звіт про рух грошових коштів за звітний період;

Перспективи подальших досліджень з даної тематики полягають у необхідності визначення основних елементів фінансової звітності за національними П(С)БО та МСФЗ для МСП, порівняння якісних характеристик та принципів, спільних та відмінних рис фінансової звітності, складеної за національними П(С)БО та МСФЗ для МСП, визначення форм фінансової звітності для МСП, які будуть адаптовані під вимоги МСФЗ для МСП та потреб зовнішніх і внутрішніх користувачів фінансової звітності.

СЕКЦІЯ 5 "МСФЗ-ЗВІТНІСТЬ: ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ І АНАЛІЗУ"

Колбасюк О.О.

Луцький національний технічний університет

**Облікове забезпечення оцінки ймовірності господарських операцій
для складання звітності відповідно до МСФЗ**

Анотація. Дуже часто при опрацюванні міжнародних стандартів зустрічається поняття «ймовірність». Однак, ні у вітчизняній обліковій літературі, ні в досліджуваних нами зарубіжних джерелах не зустрічається порядок її визначення або обліку чи принаймні якісь практичні рекомендації для бухгалтерів щодо використання цієї категорії.

Ймовірність – це числова характеристика можливості того, що випадкова подія відбудеться в умовах, які можуть бути відтворені необмежену кількість разів. Використання ймовірності в якості об'єкта обліку вимагає осмислення господарського життя по-новому, оскільки її врахування зумовлює необхідність відображення не лише тих фактів господарського життя, що вже відбулися чи відбуваються в поточному періоді, але й наслідків тих фактів господарського життя, що в майбутньому за певних умов вплинуть на зміну фінансового стану підприємства.

Науковці звернули увагу на ймовірність подій для цілей обліку при дослідженні умовних фактів господарського життя – це зумовлений певною причиною факт господарського життя, що не має точно визначеного наслідку (результату), оскільки останній зумовлений впливом певних обставин, правил, вимог, подій, даних, тощо.

Дослідження нами всіх МСБО та МСФЗ, які впроваджено до використання в Україні і оприлюднені на сайті Верховної ради, показало, що про ймовірність господарських подій йдеться у 16 стандартах з 44. Відповідно оцінка ймовірності господарських операцій впливає не лише на розкриття інформації у примітках, але й на оцінку основних статей звітності

Умовно всі ці статті можна поділити на два види в залежності від методу оцінки ймовірності:

По-перше, – оцінюється тільки наявність ймовірності (в стандартах чітко не вказується, але з тексту можна зробити висновок, що якщо ймовірність більше 0, то об'єкт слід визнавати). Наприклад, дохід визнається, тільки коли є ймовірність надходження до суб'єкта господарювання економічних вигід, пов'язаних з операцією; якщо результат операції не може бути достовірно оцінений і не існує ймовірності відшкодування понесених витрат, дохід не визнається, а понесені видатки визнаються як витрати. Собівартість об'єкта основних засобів слід визнавати активом, якщо і тільки якщо є ймовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з об'єктом, надійдуть до суб'єкта господарювання

По-друге, - необхідно знати рівень ймовірності, оскільки мова йде про більш і менш ймовірні події (в тексті стандарту вказується, що при більшій ймовірності визнаємо, при меншій – відображаємо поза балансом). Наприклад у разі, коли ймовірніше, що існуюче зобов'язання існувало на кінець звітного періоду, суб'єкт господарювання визнає забезпечення (якщо задоволено критерії визнання); у разі, коли ймовірніше, що існуюче зобов'язання не існувало на кінець звітного періоду, суб'єкт господарювання розкриває інформацію про умовне зобов'язання.

Досліджуючи оцінку та облік ймовірності господарських фактів згідно МСФЗ, ми зосередили наші дослідження на двох основних групах:

- Забезпечення (відображаються в звіті про фінансовий стан);
- Умовні активи і умовні зобов'язання (інформація про них розкривається лише в примітках).

Ймовірність впливає на оцінку забезпечення - зобов'язання з невизначеним строком або сумою. Щодо умовних активів і зобов'язань, то ймовірність впливає на те, чи взагалі вони будуть відображатись в обліку.

Вимоги до оцінки і розкриття ймовірності при визнанні умовних активів, забезпечень і зобов'язань за МСФЗ полягають в наступному:

1. Інформація про умовні активи і зобов'язання розкривається тільки в пояснювальній записці до бухгалтерської звітності організації за звітний період в тому випадку, якщо існує висока або дуже висока ймовірність того, що вони відбудуться.

2. Ступінь ймовірності бухгалтер може оцінити або суб'єктивно, спираючись на власний досвід (знання ситуації), або об'єктивно, залучаючи для оцінки інших фахівців (юристів, аналітиків, експертів і т. д.). При цьому особлива точність в оцінці важлива не стільки для цілей бухгалтерського обліку, скільки для прийняття управлінських рішень. Але самої вказівки на ступінь ймовірності або величину оцінки умовного активу, інформація про умовні активи в пояснювальній записці до бухгалтерської звітності організації не повинні містити.

3. Якщо розкриття інформації може спричинити втрати або інший збиток для організації, то розкривається лише загальний характер умовного факту.

4. Якщо компанія спільно і порізно відповідальна за зобов'язанням, частина зобов'язання, яку, яку

ймовірно, погасять інші сторони, вважається умовними зобов'язанням. По частині зобов'язання, яку повинна погасити дана компанія визнається забезпечення, за винятком випадків, коли не може бути здійснена надійна оцінка.

5. Суб'єкт господарювання визначає ймовірність подій враховуючи всі наявні свідчення, включаючи, наприклад, висновок експертів

В якості джерел інформації для оцінки ймовірності можуть бути використані дані про аналітичні факти господарської діяльності, висновки незалежних експертів, події після звітної дати, що дозволяють отримати додаткові аналітичні дані. Оцінка результатів і фінансового ефекту визначаються за допомогою судження керівництва компанії, доповненого досвідом аналогічних операцій і, в деяких випадках, звітами незалежних експертів. В закордонних підприємствах оцінкою і аналітичними розрахунками для визначення майбутніх операцій займаються спеціальні експерти, а бухгалтера тільки використовують їх результати для власних суджень. В Україні поки що не розвинуто прогнозування, на більшості підприємствах такі розрахунки не проводяться, не говорячи про залучення незалежних експертів.

Зважаючи на відсутність наукових праць з оцінки досліджуваної категорії в обліковій науці, нами зроблено пошук в споріднених економічних науках, де проводить оцінку ймовірності господарських операцій. Поняття ймовірності спостерігається у всіх аспектах господарського життя підприємства, але найбільше при визначенні поняття ризику.

При оцінюванні ризику найголовнішим є простота, ефективність методу та правильність проведення оцінки. Основною проблемою в нашій країні є брак або навіть відсутність необхідної для оцінки ризику інформації, відповідно і для оцінки ймовірності, що вимагає широкого залучення експертів, в якості яких і виступають бухгалтери.

Виникнення та відображення умовних фактів господарського життя - це питання суто бухгалтерських суджень, оскільки бухгалтер самостійно оцінює їх ймовірність і вирішує відобразити чи не відобразити дані факти в обліку, основне, щоб вони відображались достовірно, а бухгалтери це робили добросовісно, дбаючи насамперед про прийняття ефективних управлінських рішень.

Ми пропонуємо передбачити окреме роз'яснення в складі облікової політики, або окремим документом рекомендації для бухгалтерів щодо обчислення ймовірності господарських операцій, які впливають на оцінку об'єктів обліку.

В структурі документу слід виділити наступні розділи:

1. Формування сценаріїв розвитку майбутніх подій на підприємстві і джерело даних (звіти аналітичного відділу, висновки експертів і т.д.)
2. Документальне підтвердження умовних фактів господарського життя, на підставі яких обчислюється ймовірність.
3. Варіанти розрахунку ймовірності (зазначення конкретних величин).

Слід зазначити, що ця інформація більше буде використовуватись не користувачами звітності, а аудиторами для перевірки правильності представлення показників звітності, формування приміток, дотримання

Железняк Д.О.

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Оцінка основних засобів за міжнародними стандартами обліку

Анотація. Основні засоби завжди були важливим елементом, що забезпечує ефективне функціонування діяльності будь-якого підприємства. У більшості підприємств саме основні засоби займають більшу частину активів. Їх стан і вартість цікавить як керівництво, так і інвесторів, засновників, акціонерів. Достовірна оцінка об'єктів основних засобів, виходячи з принципу обачності, дозволяє робити висновки про фінансовий стан та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

У Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку і звітності питання обліку основних засобів розглядаються в МСБО 16 «Основні засоби», метою якого є визначення підходу до обліку основних засобів для забезпечення зрозумілості інформації про інвестиції суб'єкта господарювання в його основні засоби та зміни в цих інвестиціях.

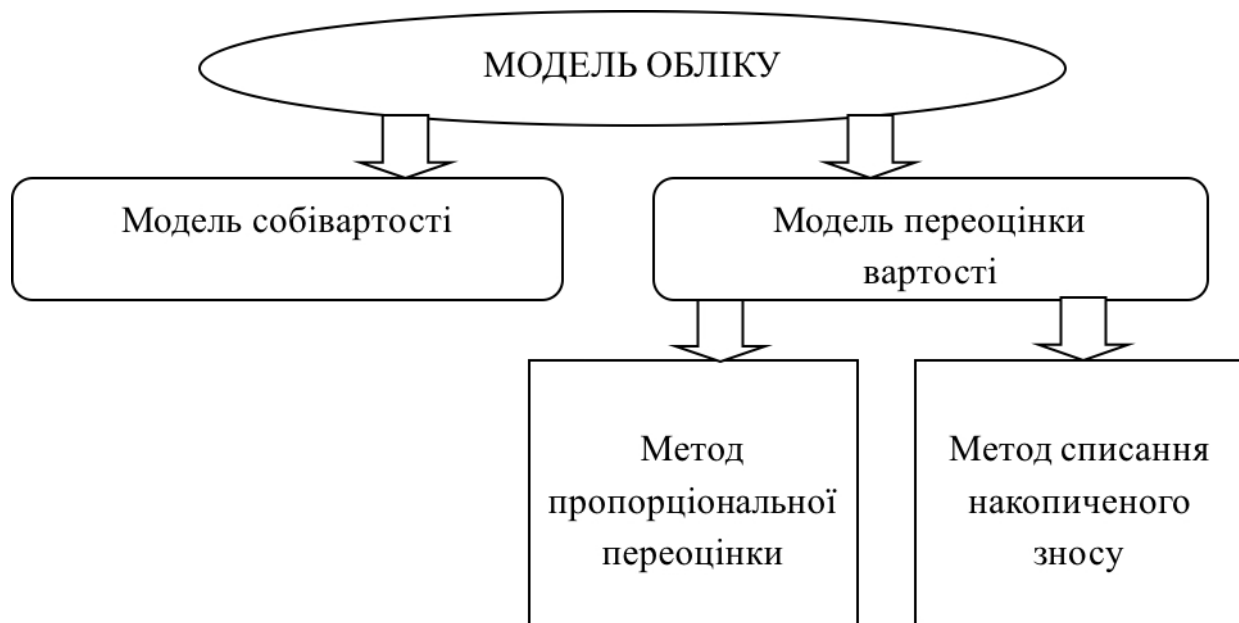
Під впливом багатьох факторів балансова вартість основних засобів може істотно відхилитися від вартості їх відтворення в сучасних умовах. Усунути це відхилення можна за допомогою переоцінки. Таким чином, переоцінка, якщо розглядати її наслідки в комплексі, є досить дієвим механізмом управління показниками фінансового стану організації. Крім того, бухгалтерська звітність в частині подання інформації про наявність основних засобів стає більш достовірною, адже переоцінка дозволяє відобразити реальну вартість основних засобів. Саме тому оцінка основних засобів за міжнародними стандартами є актуальним питанням, особливо за умов продовження економічної кризи.

Інфляція в річному вирахованні незначна, і її впливом на вартість активів можна знехтувати. Але для об'єктів основних засобів з тривалим терміном корисного використання ефект від інфляції буде накопичуватися з плином часу. Відображення таких основних засобів за їх історичною вартістю призведе (і призводить) до того, що баланс буде являти собою «колекцію різнорідних вартостей». Регулярна переоцінка об'єктів основних засобів з тривалим терміном корисної служби дозволить привести їх балансову вартість до єдиного знаменника, що, як вважається, зробить подання активів у звітності більш достовірним.

В даний час у компаній є вибір між двома способами обліку основних засобів (рис.1). Але в світлі останніх тенденцій поширення обліку за справедливою вартістю для все більшої кількості активів можна очікувати відмови від моделі обліку за собівартістю навіть для основних засобів.

Підприємство згідно МСБО 16 може вибрати одну з двох моделей обліку подальшої оцінки:

1. модель собівартості;
2. модель переоцінки вартості.

Модель переоцінки полягає у тому, що після визнання активом, об'єкт основних засобів (справедливу вартість якого можна достовірно оцінити) слід обліковувати за переоціненою сумою, яка є його справедливою вартістю на дату переоцінки мінус будь-яка подальша накопичена амортизація та подальші накопичені збитки від зменшення корисності.

Модель переоцінки передбачає два методи оцінки: метод пропорційної переоцінки та метод списання накопиченого зносу. Згідно з методом пропорційної переоцінки сума накопиченої амортизації на дату переоцінки переоцінюється в тій же пропорції, що і зміна балансової вартості активу до вираховання амортизації; при цьому після переоцінки балансова (залишкова) вартість активу дорівнює його переоціненій вартості.

Облік за переоціненою вартістю вимагає регулярної переоцінки основних засобів з урахуванням їх справедливої вартості. При цьому формується резерв переоцінки, який відображається у складі капіталу. Стандарт дозволяє перенесення частини резерву переоцінки на рахунок нерозподіленого прибутку, що дає ефект збільшення прибутку не пов'язаний з поліпшенням фінансових показників діяльності компанії, а зі збільшенням ринкової вартості активів.

Для визначення того, чи буде знецінюватися актив, застосовується МСБО (IAS) 36 «Зменшення корисності активів», в якому детально описується перегляд балансової вартості, відновлюваної суми і момент визнання або припинення визнання збитку від знецінення. Питання визначення зміни корисності основних засобів є надзвичайно важливим для обліку на підприємстві, оскільки воно впливає на фінансовий стан самого підприємства (відображаючи у складі власного капіталу суму втрат або вигід від зменшення або відновлення корисності) та виступає механізмом, за допомогою якого дається глибока оцінка ефективності використання активів підприємств в ринкових умовах. Це дозволить підприємству оперативно реагувати на зміну факторів в зовнішньому економічному середовищі, розраховувати ймовірність ризиків його діяльності та дасть змогу найточніше оцінити стан активів в майбутніх періодах, з урахуванням обставин у звітному періоді.

Жураковська І.В.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і аудиту
Луцький національний технічний університет

Розкриття майбутніх подій в звітності за МСФЗ

Анотація. Згруповано ряд положень, які націлені саме на фіксацію і оцінку майбутніх подій для фінансової звітності. Проаналізовано використання теперішньої вартості, систематизовано об'єкти обліку, які потребують оцінки майбутніх подій. Розроблено рекомендації щодо облікового забезпечення майбутніх подій

Умовно облік, в залежності від періоду часу відображеного в ньому, можна класифікувати на перспективний, оперативний та ретроспективний, по аналогії з видами економічного аналізу. Ретроспективний облік використовується з метою поточного контролю за господарською діяльністю. Це найбільш методично розроблений вид обліку.

Оперативний облік теж є об'єктом вивчення вже протягом декількох століть і характеризує поточні операції.

Перспективного обліку поки що не існує, однак певні його елементи можна проаналізувати вже сьогодні. МСФЗ приділяють належну увагу виявленню та прогнозуванню майбутніх подій.

Нами згруповано ряд положень, які націлені саме на фіксацію і оцінку майбутніх подій для фінансової звітності вже сьогодні:

- Використання принципу нарахування і відповідності доходів і витрат, що призводить до виникнення доходів і витрат майбутніх періодів (МСБО 1 «Подання фінансової звітності»).
- Визнання забезпечень (МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»).
- Оцінка і розкриття інформації про умовні активи і зобов'язання (МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»).
- Розкриття подій після дати балансу (МСБО 10 «Події після дати балансу»).

Крім того багато стандартів оперують визначенням теперішньої вартості активів і зобов'язань з врахуванням ставки відсотку.

Принцип нарахування та відповідності доходів і витрат (Accruals and Matching of Costs with Revenues) полягає в тому, що результати господарських операцій потрібно відображати в облікових регістрах і бухгалтерської звітності у момент їх виникнення. Доходи і витрати майбутніх періодів, як об'єкти обліку, відображаються в поточному періоді, але належать до майбутніх, як цього вимагає принцип нарахування.

МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» пропонує враховувати майбутні події сьогодні шляхом створення забезпечень - зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення, умовних активів і зобов'язань.

Пункт 48 МСБО 37 зазначає, що майбутні події, які можуть впливати на суму, потрібну для погашення зобов'язання, слід відображати в сумі забезпечення, коли є достатні об'єктивні свідчення того, що такі події відбудуться.

Забезпечення можуть створюватись для відшкодування наступних (майбутніх) витрат на: виплату відпусток працівникам; додаткове пенсійне забезпечення; виконання гарантійних зобов'язань; реструктуризацію; виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів тощо..

Крім забезпечень, які мають відношення до зобов'язань, підприємства відповідно до правил бухгалтерського обліку можуть створювати резерви по сумнівних боргах, знецінення цінних паперів та ін. Такі резерви використовуються для коригування оцінки активів, але інформації про них недостатньо, так як мова йде про розкриття майбутніх подій, які вплинуть на оцінку.

Вартість активів, пов'язаних з такими резервами, доцільно відображати в балансі з врахуванням ймовірності і результату настання несприятливих подій.

Ще один пункт МСФЗ, який вимагає детального аналізу, - використання теперішньої вартості. Так, сума резерву повинна дорівнювати теперішній вартості у випадку, якщо вплив фактора часу на вартість грошей істотна. Дійсно, з часом сума грошових коштів, що виділятимуться на резерв, буде змінюватися, тому кращий спосіб зберегти суму резерву - дисконтувати очікувані грошові потоки по теперішній вартості.

Пряма вказівка на включення до звітності інформації, яка відбулась після звітної дати міститься в МСБО 10 «Події після дати балансу».

Події після дати балансу (Post Balance Sheet Events) — це сприятливі та несприятливі події, що виникли між датою балансу та датою затвердження фінансової звітності до випуску. При цьому датою випуску звітності є дата офіційного дозволу керівництва підприємства на випуск (публікацію, подання) фінансових звітів за межі підприємства.

На рис.1 узагальнено основні складові обліку подій, пов'язаних з дослідженням і оцінкою майбутнього.

Об'єкти обліку, які потребують оцінки майбутніх подій	
Забезпечення	Відображаються в пасиві балансу (рах. 47)
Резерви за активами	Відображаються в активі балансу (рах. 38)
Умовні зобов'язання	Потребують розкриття в примітках (позабалансові рахунки)
Умовні активи	Потребують розкриття в примітках (позабалансові рахунки)
Доходи майбутніх періодів	Відображаються в пасиві балансу (рах. 69)
Витрати майбутніх періодів	Відображаються в активі балансу (рах. 39)
Події після дати балансу	Потребують розкриття в примітках (немає рахунків)
Активи і пасиви оцінювані за теперішньою вартістю	Відповідні рахунки активів і пасивів

Рис.1 – Об'єкти обліку, які потребують оцінки майбутніх подій

Як видно з рисунку 1, оцінка майбутніх подій проводиться досить часто і можна стверджувати, що вони є об'єктами обліку, про які досить мало інформації у користувачів.

Проведений вище аналіз міжнародних стандартів вказує, що при складанні звітності використовується чимало прогнозів майбутніх подій, однак, окрім подій після дати балансу, решта прогнозів не розкрито навіть у примітках.

Для формування відповідного облікового забезпечення майбутніх подій ми пропонуємо:

- відображати заплановані події на позабалансових рахунках, а при настанні запланованих операцій вони переходять на балансові;
- зазначення для кожної операції часу, коли операція відбувається і часу, коли операція реєструється. Для всіх оцінок майбутніх подій встановлювати бухгалтерський атрибут «ймовірність настання майбутньої події»;
- зазначати в обліковій політиці ймовірність подій, які підлягають розкриттю на рівні 50 і більше відсотків на основі прогнозних даних аналітиків. Таким чином, якщо ймовірність отримання економічної вигоди в результаті настання події, яка відбудеться в майбутньому, становить 50 і більше відсотків, інформацію слід розкрити;
- для урівноваження фінансового стану доцільно, хоча б для розкриття у примітках, створити забезпечення майбутніх доходів.

Безумовно прогнози майбутніх подій, проведені на дату звітності, можуть і не здійснитись, так як ситуація протягом року може змінюватись. Однак вони мають важливе значення для користувачів і оцінки фінансового стану. Якщо проаналізувати зобов'язання та угоди бухгалтерам досить складно, то бажано довірити цю роботу аналітикам, економістам компанії для отримання більш достовірного прогнозу.

Чік М.Ю.

кандидат економічних наук, доцент

Дурунда О.В.

магістр, Львівська комерційна академія

Виплати працівникам згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності

Анотація. У статті розглядаються особливості виплат працівникам за Міжнародними стандартами фінансової звітності. Проаналізовано складові виплат працівникам за Міжнародними стандартами фінансової звітності.

У сучасних умовах господарювання облік заробітної плати та інших виплат працівникам на підприємствах різних видів економічної діяльності займає провідне місце в системі бухгалтерського обліку. Праця є найважливішим елементом витрат виробництва. Заробітна плата – основне джерело доходу працівників

підприємства, вона виступає в якості одного з найважливіших економічних важелів управління економікою. Інтеграція України в європейський простір вимагає впровадження принципово нового організаційно-економічного механізму регулювання праці та її оплати, що повинен ґрунтуватися на Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку (Міжнародних стандартах фінансової звітності), які містять норми щодо методології та організації бухгалтерського обліку та обумовлюють необхідність дослідження та оцінки ефективності організації облікових процесів на підприємствах різних видів економічної діяльності і визначення основних оптимальних напрямів їх удосконалення.

Відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (Міжнародних стандартів фінансової звітності), порядок ведення бухгалтерського обліку виплат працівникам та розкриття інформації про такі виплати у фінансовій звітності підприємства визначається МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам". МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам" не розглядає звітності за програмами пенсійного забезпечення, а стосується лише обліку виплат працівникам. Спочатку цей стандарт було затверджено у 1993 році під назвою "Витрати на пенсійне забезпечення" і стосувався лише обліку пенсійних програм. У 1998 році МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам" було переглянуто. Потім він набрав чинності з 1 січня 1999 року під назвою "Виплати працівникам". Згодом у 2000 році до тексту МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам" було внесено зміни, які стосувались визначення активів програми та вимог щодо їх визнання, оцінки та розкриття. Потім ще вносилися зміни до МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам" у 2004 році у зв'язку з прийняттям МСБО (IAS) 2 "Платіж на основі акцій", МСБО (IAS) 3 "Об'єднання бізнесу" МСБО (IAS) 4 "Страхові контракти". Таким чином, МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам" поширюється на всі виплати працівникам, крім тих, до яких застосовується МСФЗ (IFRS) 2 "Платіж на основі акцій" [1, с. 482].

Відповідно до національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності необхідним є використання терміну "виплати працівникам". Отже, згідно МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам", виплати працівникам – це всі форми компенсації, що їх надає суб'єкт господарювання в обмін на послуги, надані працівниками. При цьому, працівник може надавати послуги підприємству на основі повного або неповного робочого дня, постійної або періодичної зайнятості та на тимчасовій основі. А згідно з П(С)БО 26 "Виплати працівникам" конкретного визначення "виплати працівникам" не має, але розглядається дефініція "поточні виплати працівнику" – виплати працівнику (окрім виплат при звільненні та виплат інструментами власного капіталу підприємства), які підлягають сплаті в повному обсязі протягом дванадцяти місяців по закінченні місяця, у якому працівник виконував відповідну роботу.

Таким чином, МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам" розглядає трудову діяльність працівників як послуги, за які вони отримують відповідну компенсацію. Слід зазначити, що в контексті даного стандарту директори та інший управлінський персонал також розглядаються як працівники. Цей стандарт поширюється на всі виплати працівникам, включаючи виплати згідно з:

- офіційними угодами між підприємством та окремими працівниками, групами працівників чи їхніми представниками;
- законодавчими вимогами або через галузеві угоди, за якими підприємство має робити внески до національних, державних, галузевих або інших про грам за участю кількох працедавців; або
- неофіційною практикою, яка веде до виникнення конструктивних зобов'язань.

Виплати працівникам включають виплати, які надаються або працівникам, або їхнім утриманцям, та можуть бути надані у формі грошових виплат (або товарів чи послуг) безпосередньо працівникам, їхнім дружинам/чоловікам, дітям чи іншим утриманцям або іншим особам, наприклад, страховим компаніям [1, с.482].

МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам" поділяє виплати працівникам на чотири категорії:

1. короткострокові виплати;
2. виплати по закінченні трудової діяльності;
3. інші довгострокові виплати працівникам;
4. виплати при звільненні [2].

Таким чином, МСБО (IAS) 19 "Виплати працівникам" є нормативним актом, що не має на даний момент практичного застосування на вітчизняних підприємствах, тому що він дає лише трактування використовуваних термінів і наводить класифікацію виплат, які можуть здійснюватися працівнику.

Література

1. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : практичний посібник / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К.: Лібра, 2004. – 880 с.
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 "Виплати працівникам" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua/document/92431/МСБО_19.pdf.

Онищенко І.О.

Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»

Формування первісної вартості основних засобів за міжнародними та національними стандартами: переваги та недоліки

Анотація. Досліджено формування первісної вартості основних засобів за МСБО 16 та П(С)БО 7. Підкреслено відмінні риси за міжнародними та національними стандартами. Зазначено переваги та недоліки обліку первісної вартості основних засобів за МСБО 16 та П(С)БО 7.

На сьогоднішній день постає необхідність адаптації національної системи обліку до вимог міжнародної практики.

Важливим елементом, що забезпечує ефективне функціонування діяльності будь-якого підприємства в будь-якій державі є основні засоби. Вони є базовою складовою балансу підприємства, а також здійснюють вагомий вплив на фінансовий результат діяльності підприємства, тому правильність ведення їх обліку та врахування міжнародного досвіду є необхідним.

Оцінка основних засобів проводиться трьома способами: первинна оцінка, уцінка та дооцінка. Первинна оцінка за обома положеннями має однаковий зміст щодо витрат, які до неї включаються, а також щодо обміну на подібні та неподібні основні засоби.

За МСБО 16, як і за П(С)БО 7 (з урахуванням останніх змін) до первісної вартості об'єкта включається сума витрат (за попередньою оцінкою) на демонтаж, переміщення об'єкта та на відновлення довкілля.

Оцінка на дату визнання елементів первісної вартості основних засобів МСБО 16 та П(С)БО 7 трактують та регламентують таким чином:

- МСБО 16: До первісної вартості об'єкта слід включити не всю суму очікуваних майбутніх витрат на демонтаж, а теперішню вартість цієї суми. Щорчну суму забезпечення слід відносити до витрат на позики (фінансові витрати), а не до первісної вартості об'єкта;
- П(С)БО 7: Деталі визначення первісної вартості відсутні, внаслідок чого до первісної вартості об'єкта може потрапити вся сума прогнозованих витрат на демонтаж, а не теперішня вартість цієї суми.

Отже, за П(С)БО 7, елементи первісної вартості основних засобів на дату визнання чітко не визначені, саме тому МСБО 16 має перевагу в цьому аспекті.

На формування первісної вартості основних засобів впливає ряд факторів, одним із критерії таких факторів є – подія внаслідок якої виникли основні засоби конкретного суб'єкта господарювання.

Існують різноманітні події, внаслідок яких виникають основні засоби, залежно від них можна простежити відмінності формування первісної вартості основних засобів за національними та міжнародними стандартами (табл. 1).

№	Події, внаслідок яких виникають основні засоби	МСБО 16	П(С)БО 7
1.	як внесок до статутного капіталу	Не передбачено	Погоджена засновниками (учасниками) підприємства справедлива вартість об'єктів основних засобів
2.	за рахунок пайових інструментів	Якщо за отримані активи компанія розраховується пайовими інструментами, в обліку така операція відображається за дебетом рахунка відповідних активів і за кредитом рахунка акціонерного капіталу; якщо ж грошовими коштами (сума яких еквівалентна вартості запропонованих пайових інструментів) – дебетується також рахунок відповідних активів, але кредитується у такому разі рахунок зобов'язань.	Методики обліку будь-яких операцій, в яких брали б участь пайові інструменти або їх (інструментів) вартість, у національному обліку не опрацьовано. Розрахунки з використанням пайових інструментів (або вартості таких) розглядаються тільки у контексті виплат працівникам

3.	обмін або не грошові операції	Собівартість такого об'єкта основних засобів оцінюється за справедливою вартістю, якщо операція обміну має комерційну сутність та справедливу вартість отриманого активу або відданого активу можна достовірно оцінити. Якщо придбаний об'єкт не оцінюється за справедливою вартістю, його собівартість оцінюють за балансовою вартістю відданого активу.	Справедлива вартість основних засобів на дату отримання (при обміні на неподібний об'єкт). Залишкова вартість переданого основного засобу (при обміні на подібний об'єкт), але якщо вона вища за справедливу вартість отриманого об'єкту, визнається справедливою вартістю, а різниця відноситься до витрат звітного періоду
4.	за рахунок грантів	Балансова вартість об'єкта основних засобів може бути зменшена на суму отриманих державних грантів (п.28), якщо таке фінансування було пов'язане з придбанням саме цього об'єкта. Облік отримуваних грантів регулюється МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Метод зменшення вартості активів не називається МСБО 20 як єдиний, а висувається лише як альтернативний іншому методу – методу визнання грантів у доходах.	При первісному визнанні придбаних за рахунок урядових грантів (коштів цільового фінансування) об'єктів вартість цих активів на суму отриманих коштів зменшувати не дозволяється.
5.	придбання в кредит	У разі якщо об'єкт надходить за допомогою залучення кредитів, то облік витрат на виплату відсотків здійснюється відповідно до МСБО 23 «Витрати на позики», залежно від того, чи є цей об'єкт кваліфікованим активом, а також від умов і обставин сплати таких відсотків.	Витрати на виплату відсотків за кредит не включаються до первісної вартості об'єкта.

Таким чином, між вітчизняними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку у аспекті визнання первісної вартості основних засобів є вагомі відмінності.

Відмінні риси між П(С)БО 7 та МСБО 16 можна пояснити тим, що міжнародний обліковий стандарт носить загальний рекомендаційний характер та не враховує національних особливостей ведення бухгалтерського обліку, в цьому і полягає недолік міжнародного положення.

Саме тому, для вдосконалення МСБО 16 необхідно врахувати специфічні національні особливості ведення бухгалтерського обліку формування первісної вартості основних засобів, що сприятиме оптимізації облікового механізму в цілому.

Із метою уніфікації П(С)БО 7 до МСБО 16 слід узгодити критерії визнання основних засобів у П(С)БО 7 з МСБО 16.

Отже, з вищесказаного, можна зробити висновок, що П(С)БО 7 вимагає змін і доповнень як з боку визначень термінів наведених в ньому, так і з боку сфери його дії.

Для вдосконалення П(С)БО 7 в контексті обліку формування первісної вартості основних засобів, необхідно здійснити ряд заходів:

- Здійснення чіткої регламентації деталей визначення первісної вартості основних засобів;
- Опрацювання методики обліку будь-яких операцій, в яких брали б участь пайові інструменти або їх (інструментів) вартість;
- Удосконалення національного стандарту в контексті переваг МСБО 16, тощо.

Вирішення цих проблем дозволить гармонізувати національну систему обліку основних засобів відповідно до міжнародного облікового стандарту, в результаті чого будуть подолані певні неузгодженості в обліку основних засобів щодо їх придбання, використання та оцінки.

Грачова О.В.

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Термінологічний аналіз понять «резерв» та «забезпечення»

Анотація. Для забезпечення стійкості діяльності підприємств використовують різні механізми та інструменти, найпоширенішим серед яких є резервування. Незважаючи на те, що резервування є чи не найкращим методом захисту підприємства від ризиків, трактування поняття "резерви" і сьогодні залишається досить не визначеним. Широка різноманітність термінологічного апарату та його неоднозначність призводить до хибних джерел формування резервів та напрямів їх використання. Крім того, неузгодженість поняття резервів зумовлює певні труднощі їх бухгалтерського обліку та відображенню в балансі суб'єктів господарювання.

Особливої актуальності механізм резервування набуває в умовах фінансово-економічної кризи, оскільки відображення резервів у балансі підприємства характеризує його позицію фінансово-майнового стану щодо збереження капіталу та виконання зобов'язань перед контрагентами.

Актуальність обраної теми полягає в тому, що реформування вітчизняної системи бухгалтерського обліку до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності зумовило появу нових облікових термінів, які нормативною, економічною, обліковою та довідковою літературою трактуються порізно. У зв'язку з тим, що кожен науковець в поняття "резерв" вкладає різний зміст, залежно від своєї галузевої специфіки знань, а також враховуючи недосконалість нормативно-законодавчої бази України, поряд з проблемою термінології виникає проблема класифікації резервів, яка потребує розгляду і вирішення. Також виникає доволі багато питань відповідно визначення економічної сутності резервів, як об'єкта бухгалтерського обліку, аналізу до вимог чинного законодавства України щодо формування та використання забезпечень, порядку їх формування, оцінки та визнання, що ускладнює роботу облікового апарату.

Проблема невідповідності бухгалтерського та податкового обліку в частині облікових резервів підприємства. Це стосується того, що формування резервів в системі бухгалтерського обліку не впливає на виникнення витрат у податковому обліку. Негативним наслідком цього є послаблення мотиваційного механізму суб'єктів господарювання у їх формуванні.

Проблемам теорії, практики та методології формування та використання резервів присвячено чимало праць вітчизняних та зарубіжних науковців. Питання обліку резервів було досліджено в роботах таких вчених, як: Ю.А.Верига, С.М.Дячек, М.О.Козлова, М.М.Орищенко, В.І.Ткач, В.С.Терещенко, П.Герстнер, В.Г.Дорогостайський, Л.Т.Гілярьська та інших.

Незважаючи на значну кількість досліджень, які присвячені проблематиці резервування, питання термінології резервів, їх класифікації, методики формування та порядку відображення в бухгалтерському обліку і звітності залишаються невирішеними. Варто зауважити, що вчені зі споріднених сфер економічних знань здебільшого розглядають створення резервів як спосіб управління підприємницькими ризиками.

Поняття "резерв" має доволі змістовне навантаження та широко використовується в наукових економічних виданнях і практичній діяльності суб'єктів господарювання. Кожен автор намагається розкрити зміст поняття "резерв" відповідно до специфіки своєї галузі знань, у ході реалізації завдань бухгалтерського обліку, контролю, фінансів, фінансового менеджменту, аналізу та страхування. Існування різноманітних підходів до визначення поняття "резерв" призводить до плутанини в оцінці їхнього економічного змісту у зв'язку з тим, що резерви розглядаються з різних позицій: з позиції держави, регіону, окремої галузі та підприємства. Поняття "резерв" походить від французького "reserve", що в перекладі означає "запас", чи від латинського "reserve" – "економлю, зберігаю".

Козлова М.О. наголошує на тому, що не дивлячись на розмаїття думок, науковці в своїх логічних побудовах все ж дотримуються загальної концептуальної схеми: у тлумаченні терміну "резерв" виділяється як економічний, так і бухгалтерський підтекст.

В економічному розумінні резерви розглядаються з двох позицій:

1. запаси ресурсів, необхідні для безперебійної роботи підприємства;
2. невикористані можливості підвищення ефективності виробництва.

Під резервами першого виду розуміють резервні (страхові) запаси сировини, матеріалів, палива, напівфабрикатів, вільних виробничих потужностей та площі, необхідні для безперервного здійснення процесу виробництва, надання послуг тощо. Вони можуть мати форму "конкретних матеріально-речових елементів процесу виробництва у формі, трудових, а також фінансових ресурсів, які залучаються до обороту підприємством у випадку потреби".

У свою чергу, М.О. Козлова зазначає, що відповідно до другого підходу під резервами розуміють вимірювані, ще не використані можливості розвитку та удосконалення основного або інших видів діяльності відносно вже досягнутого рівня (можливості підвищення ефективності виробництва (резерви збільшення обсягу виробництва та реалізації продукції, зниження її собівартості тощо)).

Облікові резерви (тобто такі, що виступають об'єктом обліку) відмінні від економічних резервів (резервів потенційних можливостей).

Тобто, резерви в економічному аналізі та резерви у бухгалтерському обліку мають різний економічний

зміст. Це свідчить про те, що слід розрізняти резерви як запаси ресурсів, резерви потенційних можливостей і резерви, що формуються у системі бухгалтерського обліку.

Результати аналізу дефініцій поняття "резерв" у довідковій обліковій літературі та авторефератах дисертацій вчених в галузі бухгалтерського обліку підтверджують, що існує проблема неоднозначного тлумачення поняття "резерв".

Проаналізувавши погляди вчених щодо трактування поняття "резерв" можливо припустити, що під ним слід розуміти джерело покриття можливих або очікуваних витрат та збитків суб'єкта господарювання, що представляє собою запас високоліквідних засобів, які створюються на підприємстві відповідно до чинного законодавства та внутрішніх документів і характеризується особливим порядком формування та цільовим характером використання. Дане визначення найбільш повно відображає призначення резерву, особливості його формування і використання.

Таблиця 1.1 – Особливості сутності та змісту поняття «резерв» у роботах вітчизняних та зарубіжних науковців

Автор	Трактування поняття «резерв»
1	2
Азрилін А.Н.	Це відокремлена частина активів, сконцентрована у резервних (страхових) фондах – як централізованих, так і децентралізованих, і призначена для покриття непередбачуваних потреб, витрат для страхування
Баканова М.І., Шеремета О.Д.	Невикористані можливості зменшення поточних та авансових затрат матеріальних, трудових та фінансових ресурсів за умови незмінного рівня розвитку продуктивних сил та виробничих відносин
Дячек С.М.	Інструмент самострахування підприємства від впливу в майбутньому на фінансовий стан підприємства очікуваних негативних наслідків ризиків діяльності
Верига Ю.А. Орищенко М.М.	Антиципації (витрати) цільового характеру, створені відповідно до чинного законодавства, установчих документів, принципів бухгалтерського обліку, П(С)БО у вигляді резерву сумнівних боргів, резервів майбутніх витрат і платежів, резервного капіталу та призначені для здійснення обов'язкових виплат, покриття передбачуваних та очікуваних витрат, усунення наслідків надзвичайних подій і забезпечення таких умов функціонування підприємства, які задовольняють його власників
Бугте Й.	Пасивні статті для відображення певних зобов'язань організації, які точно не встановлені за обсягом або змістом на звітну дату, а витрати, що лежать у їх основі, повинні (або можуть) бути віднесені до періоду виникнення цих обов'язків
Козлова М.О.	Запас високоліквідних засобів, що створюються суб'єктом господарювання відповідно до чинного законодавства та внутрішніх документів, характеризуються особливим порядком формування та необхідністю оперативного цільового використання, і призначений для покриття ймовірних або очікуваних витрат і збитків
Дячек С.М.	Інструмент самострахування підприємства від впливу в майбутньому на фінансовий стан підприємства очікуваних негативних наслідків ризиків господарської діяльності
Пархомчук О.О.	Джерело покриття можливих або очікуваних витрат та збитків суб'єкта господарювання, що представляє собою запас високоліквідних засобів, які створилися на підприємстві відповідно до чинного законодавства та внутрішніх документів і характеризуються особливим порядком формування та цільовим характером використання
Нагорна І.В.	Являють собою одночасно механізм формування в бухгалтерському обліку та звітності об'єктивної інформації про фінансовий стан і результати діяльності підприємства, відрахування та формування яких є витратами, і джерело компенсації несприятливих наслідків ризиків фінансово-господарської діяльності

Соколов Я.В.	Накопичення для покриття очікуваних і чітко визначених витрат підприємства
Яремко І.Й.	Підставні об'єкти, що вводяться в облікову систему для уточнення вартості інших об'єктів

Результати аналізу трактування поняття "резерв" в обліковій та економічній літературі підтверджують, що існує проблема неоднозначного його тлумачення. Погляди авторів щодо сутності цього поняття наведено в таблиці.

З таблиці можна зробити висновки, що поняття "резерви" науковці трактують по-різному, погляди авторів щодо його сутності можна поділити на такі групи:

1. резерв як невикористані потенційні можливості розвитку виробництва (М.І. Баканова, Г.В. Савицька, О.Д. Шеремета);
2. резерв як витрати цільового характеру (Ю.А. Верига, М.М. Орищенко, Я.В. Соколов);
3. резерв як джерело компенсації чи інструмент самострахування від несприятливих наслідків та ризиків господарської діяльності (Ю.А. Верига, С.М. Дячек, І.В. Нагорна);
4. резерви як запаси високоліквідних засобів (матеріальних і грошових), які призначені для цільового використання (С.М. Дячек, М.О. Козлова, О.О. Пархомчук).

Крута Л.С.

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Оптимізація обліку резерву сумнівних боргів за допомогою міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні

Анотація. Виявлено ключові питання управління резервами сумнівних боргів. Порівняно ПСБО і МСФЗ щодо обліку дебіторської заборгованості, виявлено відмінності між вітчизняним і зарубіжним її обліком. Проаналізовано методи процента від чистої реалізації в кредит та залежно від терміну давності дебіторської заборгованості. Зопропоновано шляхи оптимізації системи обліку резерву сумнівних боргів, від чого очікуються суттєві покращення як в середовищі окремо взятого підприємства, так і в економічній кон'юнктурі країни.

Процес здійснення розрахунків в ході діяльності вітчизняних підприємств нерозривно пов'язаний з виникненням значних проблем. Так, не всі контрагенти є платоспроможними, а відповідно і не всі вчасно розраховуються за своїми боргами, або ж, якщо і погашають, то тільки частину заборгованості.

Успішний досвід західних країн свідчить, що дебіторська заборгованість у їхніх активах становить 25-30 %. Невисокий відсоток українських фірм та компаній можуть показати такий показник в своїх балансах. На жаль, реальний розмір дебіторської заборгованості на більшості українських підприємств становить від 40 до 60 % у їхніх активах. Така ситуація свідчить про те, що необхідним є здійснення ефективного управління дебіторською заборгованістю, що є неможливим без створення резервів сумнівної заборгованості.

З цією метою на всеукраїнському рівні функціонують ряд нормативно-правових актів, створених вітчизняними законотворцями, однак наявність проблеми свідчить про недосконалість їх роботи. Застосування позитивного досвіду прогресивних країн, представленого у якості Міжнародних стандартів фінансової звітності має оптимізувати діючу в Україні систему обліку.

Ключовими питаннями при управлінні резервами сумнівних боргів (далі – РСБ) являються, по-перше, характеристика дебіторської заборгованості, на яку має бути нарахований резерв, по-друге, метод визначення суми РСБ, по-третє, відповідність бухгалтерського і податкового обліку при нарахуванні витрат на створення РСБ, по-четверте, принципи відображення у фінансовій звітності РСБ, особливості розкриття приміток щодо дебіторської заборгованості і, по-п'яте, ключові аспекти використання РСБ при списанні безнадійної заборгованості.

Порівнюючи ПСБО і МСФЗ варто відзначити, що облік дебіторської заборгованості в Україні чітко регулюється П(С)БО. У МСФЗ зазначені лише загальні правила класифікації, оцінки та визнання дебіторської заборгованості, загальні принципи нарахування і обліку РСБ, проте не відображена конкретизація цих аспектів. З одного боку це слабо регулює діяльність бізнесу, однак з іншого дає великий простір для самостійного розвитку, підіймає ступінь лояльності до органів влади.

Відмінності між вітчизняним і зарубіжним обліком полягають майже у всіх головних аспектах. Так, в Україні величина резерву сумнівних боргів визначається із розрахунку абсолютної суми сумнівної заборгованості або з використанням коефіцієнта сумнівності. У міжнародній практиці, крім того — ще й у відсотковому відношенні від виручки при можливому розподілі дебіторів на кілька груп та інших способах. У Примітках до фінансової звітності уряд України вимагає наводити і метод визначення величини резерву сумнівних

боргів, і суми поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги в розрізі класифікації заборгованості за строками непогашення, і залишок резерву сумнівних боргів за кожною статтею поточної дебіторської заборгованості, його утворення та використання в звітному періоді. Тоді як МСФЗ від суб'єкта господарювання вимагає розкривати аналіз фінансових активів за класом фінансового активу у більш вільній формі.

Заохочувальним фактором для підприємців також буде являтися широка свобода вибору методів нарахування РСБ. Підвищити якість обліку стане можливо, застосовуючи зокрема і найпопулярніші у світі методи: процента від чистої реалізації в кредит, залежно від терміну давності дебіторської заборгованості.

Метою першого методу є вимірювання витрат, що виникли в результаті сумнівної дебіторської заборгованості. При його використанні суть полягає у визначенні частини чистої реалізації поточного року, яку не буде отримано.

Метод оцінки рахунків в залежності від терміну давності дебіторської заборгованості вважається за загальноприйнятною думкою більш науково обґрунтованим, оскільки чим більший термін виникнення дебіторської заборгованості, тим більша вірогідність трансформації її у сумнівну, а згодом і в безнадійну. Використання цього методу забезпечується, виходячи з принципу: яка частина дебіторської заборгованості не буде оплачена.

Незважаючи на все очевидним є і той факт, що для гармонізації обліку на сучасному етапі актуальним є приведення протиріч в оподаткуванні, що являються ключовим каменем зіткнення інституту держави і сфери бізнесу.

Критичне осмислення нагальних проблем в національній системі обліку та реальних можливостей імплементації міжнародної практики дозволило сформулювати ряд пропозицій оптимізації, зокрема:

1. ліквідувати колізії в термінології в українських нормативно-правових актах, беручи за основу трактування МСФЗ;
2. до розрахунку РСБ включати всі вагомні види дебіторської заборгованості, на які теоретично можливо нараховувати резерв;
3. дозволити підприємцям самостійно обирати будь-який логічно обґрунтований метод нарахування РСБ, включаючи ті, які поширені у світовій спільноті;
4. узгодити податковий і бухгалтерський облік шляхом списування на фінансовий результат до оподаткування всієї суми нарахованого резерву;
5. у фінансовій звітності відображати метод нарахування РСБ та аналіз дебіторської заборгованості на предмет її погашення (спосіб проведення аналізу дозволити регламентувати на рівні підприємства);
6. використання РСБ проводити у відповідності до блок-схеми, що пропонується МСФЗ, але з корегуванням на українські реалії.

Таким чином, провівши оптимізацію системи обліку РСБ запропонованими шляхами, очікуються суттєві покращення як в середовищі окремо взятого підприємства, так і в економічній кон'юнктурі країни.

УМОВИ УЧАСТІ

1. Робочі мови конференції – українська, російська, англійська (розміщення матеріалів іншими мовами обговорюється в індивідуальному порядку).
 2. Для участі у відкритій інтернет-конференції "МСФЗ: дослідження, наука, практика, імплементація" необхідно зареєструватись на сайті. У формі реєстрації заповніть всі (!) необхідні поля даними, які будуть доступні іншим учасникам конференції (такі персональні дані як електронна адреса і телефон гарантовано не доступні для відвідувачів сайту конференції). На вказаний E-mail Вам буде відправлений пароль для входу.
 3. Після реєстрації Ви зможете: мати повний доступ до всіх розміщених публікацій; залишати коментарі до публікацій; відслідковувати коментарі інших авторів; зв'язатися з авторами публікацій за допомогою форми зворотнього зв'язку; розширювати особисті зв'язки і контакти з провідними фахівцями; підписатися на розсилку новин, актуальних публікацій і коментарів; сплатити участь у конференції; відправити на публікацію матеріали.
 4. До публікації приймаються тези, підготовлені у відповідності до правил оформлення публікації.
- Важливо: до публікації приймаються матеріали тільки за заявленою тематикою! У разі невідповідності, оплата не повертається, але можлива заміна матеріалів на такі, що відповідають тематиці МСФЗ.**
5. З метою компенсації редакційних і коректорських витрат, витрат на утримання інтернет-ресурсу авторам необхідно сплатити організаційний внесок у розмірі: для учасників з України – 90 грн.; для учасників з країн СНД – еквівалент 10 дол.; для учасників з інших країн – еквівалент 15 дол. Організаційний внесок для студентів – 50 грн.
 6. Після відправки матеріалів та сплати участі, якщо всі правила оформлення дотримані, на протязі 2-3-х робочих днів на Ваш E-mail буде відправлене посилання на опублікований матеріал. З метою розширення Ваших наукових досягнень до публікації приймаються матеріали надруковані в інших виданнях.
 7. За результатами Інтернет-конференції щоквартально формуватиметься електронний збірник матеріалів, який можна завантажити у PDF-форматі.
 8. Учасники конференцій можуть за попереднім замовленням отримати довідку і сертифікат учасника конференції. Про бажання отримати сертифікат учасника необхідно вказати в заявці.

Джерело: <http://konf.amsfo.com.ua/umovi-uchasti/>

© Відкрита Міжнародна інтернет-конференція "МСФЗ: дослідження, наука, практика, імплементація"

